

Fokus på

Nummer 4 • August 2008

Fåreregistrering – avls- og produktionsstyring

Udbytte af Fåreregistreringen

Fåreregistreringen danner grundlaget for, at producenter og avlere kan træffe de rigtige beslutninger til styring af besætningen. Det gælder fx tiltag, som kan forbedre besætningens produktionsøkonomi.

Fåreregistreringen anvendes til:

- **Driftsledelse**
– viser dyrenes produktionsresultater
- **Avlsarbejde**
– viser afstamning og avlsværdi
- **Forbedring af racens egenskaber** – rangerer avlsdyr
- **Dokumentation** for besætningens afstamning og værdi.
- **Besætningsliste**
– hjælp til opfyldelse af krav om krydsoverensstemmelse
– læs videre på side 2

Få mere at vide her:

På www.landscentret.dk/fg kan du finde mere om får og geder, fx 'Avl og registrering', 'Sundhed og sygdomme', 'Fodring' og 'Produktion'.

Brug Fåreregistreringen

som et styringsredskab og få hjælp og overblik over besætningen. Fåreregistreringen hjælper fåreavlere og – producenter med at holde styr på antallet af dyr, hændelser i besætningen, dyrenes afstamning, produktionsresultater, sundhed og avlsværdi. Fåreregistreringen fungerer samtidig som officiel stambog for fåreracerne i Danmark. Fåreregistreringen blev startet i 1991 på initiativ af Landsforeningen Dansk Fåreavl og drives af Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Kvæg.

Læs nyhedsbrevet

Nyt om Får og Geder

– udkommer seks gange årligt.
Bestil papir- eller elektronisk udgave hos konsulenten på Dansk Kvæg.

Udbytte af Fåreregistreringen

Ring til os for at høre mere
– vi kører over hele landet!

DRIFTSLEDELSE

Fåreregistreringen giver besætningsejeren overblik over og kendskab til de faktiske produktionsresultater i form af fx kuldstørrelse, tilvækst, livskraft og sygdomstilfælde i besætningen. Brug *Fåreregistreringens* tal til at måle, om besætningens resultater forbedres.

AVLSARBEJDE

Ved at udvælge de bedste dyr til avl forbedrer man produktionsegenskaberne i besætningen. Brug oplysningerne om dyrets produktionsresultater og de beregnede avlsværdital for de enkelte egenskaber (fx kuldstørrelse og tilvækst). Ud fra disse oplysninger beregnes en samlet avlsværdi, *S-indekset*.

FORBEDRING AF EGENSKABER

Raceforeningerne har med *Fåreregistreringen* et effektivt redskab til at varetage de fælles avlsinteresser for racen. Raceforeningen fastsætter avlsmål, som dyrene vælges ud fra. På den måde fastholdes forbedringer af racen. Racens avlsmål afspejles i *S-indekset*, som er "redskabet" til at finde de dyr, der er bedst i forhold til racens avlsmål.

DOKUMENTATION

Fåreregistreringen kan bruges til at dokumentere dyrenes afstamning, produktionsresultater og avlsværdi. Over for potentielle købere kan *Fåreregistreringen* danne basis for at fastsætte en produktionsværdi for dyrene i besætningen. Ved opgørelse af produktionstab og i forbindelse med forsikrings- eller erstatningssager, kan *Fåreregistreringen* bruges til dokumentation af besætningens værdi.

Fåreregistreringen bruges også til at dokumentere renracede dyr, der tilhører den gruppe af husdyr, der er med på listen hos *Udvalget til Bevarelse af Genresourcer hos Danske Husdyr*, fx Hvidhovedet Marsk.

BESÆTNINGSLISTE

Som kvæg og svin er får også omfattet af krav om krydsoverensstemmelse. Manglende opfyldelse af disse krav medfører reduktion i tilskud. Kravene er bl.a. at ejeren skal føre en besætningsliste. Ved at indberette hændelser til *Fåreregistreringen* er det muligt at bestille en ajourført besætningsliste – nemmest, hvis man har online adgang.

Landsdækkende konsulenter:

Lone Prisak

Tlf. 8740 5302, lop@landscentret.dk
Tlf.tid: mandag-tirsdag 08.00 – 16.00

Jens Chr. Skov

Tlf. 2344 6557, jcs@okologi.dk
Tlf.tid: onsdag 15.30 til 17.00

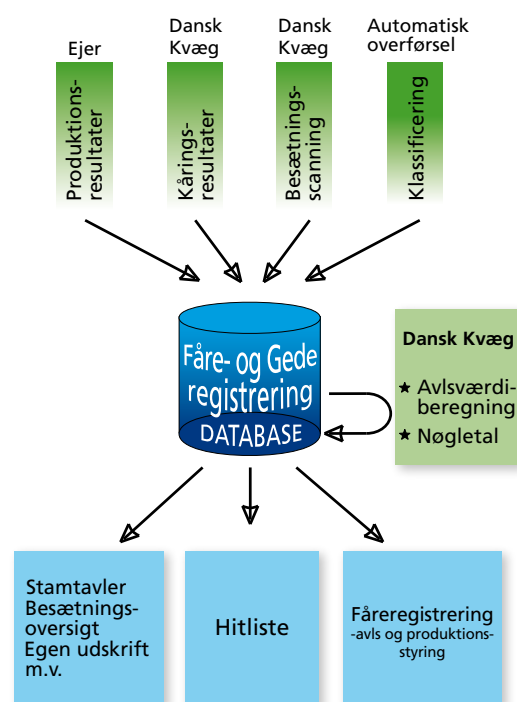
OPBYGNING AF FÅREREGISTRERINGEN

Fåreregistreringen bygger på registreringen i det *Centrale HusdyrbrugsRegister* (CHR). Dyrets CKR-dyrnummer (CHR-besætningsnummer + løbenummer) er en entydig identifikation, som alle hændelser bliver registreret under. *Fåreregistreringen* kræver, at dyrene mærkes senest tre dage efter fødsel. Øremærkningen betyder, at dyrene har en sikker identifikation.

Fåreregistreringen holder styr på indberetninger om dyrene. Langt de fleste oplysninger indberettes af besætningsejeren, men *Fåreregistreringen* modtager også oplysninger direkte fra kåring, scanning og slagtning. Oplysninger om besætningens dyr samles på en central database (*Kvægdatabasen*) og gemmes mange generationer tilbage. Disse oplysninger danner baggrund for beregning af avlsværdi og nøgletal for enkelt dyr, besætninger og racer.

Besætningsejeren kan trække de oplysninger fra databasen, der skal bruges til styring af besætningen. Normalt vil besætningsejeren modtage oplysningerne på udskrifter på enkelte dyr eller grupper af dyr i besætningen.

Via programmet *Dyreregistrering* kan besætningsejeren selv trække de datalister og nøgletal, der er brug for.

Indberetning til Fåreregistreringen

Indberetning til Fåreregistreringen foretages på en særlig indberetningsblok, som tilsendes besætningsejeren efter behov. Registreringen foretages i blokken, og arket med registreringerne sendes til det lokale RYK-kontor. RYK står for Registrering og YdelsesKontrol. Registreringerne kan også indtastes direkte af besætningsejeren via programmet Dyreregistrering. Hør mere om mulighederne hos det lokale RYK-kontor.

For at få fuldt udbytte af registreringen er det vigtigt at indberette så mange oplysninger som muligt. Der er mulighed for at indberette alle hændelser i besætningen, dvs. ilæmning, læmning, vejninger, sygdomme, klipninger, afgang og indgang. Læmning, fødselsvægt og to måneders vægt skal være indberettet inden 30 dage, for at dyret ellers vil stå som uofficielt. Ilæmning skal indberettes før læmning som kontrol for faderens identitet.

Som hjælp til indberetningerne får besætningen en lommebog sammen med den første registreringsblok. Lomme-

bogen bruges til at notere ilæmninger, læmninger, vejninger og klipninger. Senere kan oplysningerne føres i registreringsblokken. Lommebogen kan bestilles hos det lokale RYK-kontor.

En gang om måneden modtager besætningen en hændelsesliste. Hændelseslisten udskrives kun, når der har været indberetninger på besætningen. Hændelseslisten bruges til at kontrollere, at alle oplysninger er tastet rigtigt ind i databasen. Er der fejl i indberetningerne, udskrives automatisk en fejlliste. På fejllisten fremgår det, hvilke oplysninger, der ikke er korrekte.

Udskrifter fra Fåreregistreringen

I Fåreregistreringen er det muligt at designe udskrifter, der er tilpasset den enkelte besætnings behov. Udover de individuelle udskrifter, der kaldes "Egen udskrift", er der en del faste udskrifter, blandt andet Stamtavle, Besætningsoversigt og Staldtavler.

Der laves årligt én samlet opgørelse over resultaterne i Fåreregistreringen.

Disse resultater offentliggøres i Hitlisten.

Hitlisten udkommer normalt i forbindelse med avlsværdiberegningen. Hitlisten er et katalog med avlsdyr inden for fåreracerne. På Hitlisten rangeres får og væddere efter S-indekset, og listen viser alle dyrets delindekser samt navn, adresse og tlf.nr. på ejeren. Brug derfor Hitlisten til at udvælge og indkøbe får og væddere til avls- og produktionsbesætninger. Hitlisten kan findes på internettet (www.landscentret.dk/fg under Avl og Registrering).

Læs mere på:
www.Landscentret.dk/fg

– om aktuelle tal og kommentarer til fåre- og gederegistreringen.

Tilmelding og priser

Tilmelding til Fåreregistreringen sker ved at udfylde en tilmeldingsblanket, som fås hos det lokale RYK-kontor eller Dansk Kvæg. Se endvidere www.landscentret.dk/fg, under Avl og registrering). Tilmeldingsblanketten sendes til det lokale RYK-kontor. Det lokale RYK-kontor svarer gerne på spørgsmål vedrørende Fåreregistreringen.

Prisen for deltagelse afhænger af, om der indberettes gennem programmet Dyreregistrering eller på Registreringsblok. Priserne pr. 1. januar 2008 fremgår af tabellen på denne side. Prisen er opgivet ekskl. moms og opkrævningsgebyr.

For besætninger, der indberetter oplysningerne elektronisk, er der en reduktion i prisen på 4 kr. pr. får pr. år. Programmet Dyreregistrering til direkte opkobling til Fåreregistrering koster pr. 1. januar 2008 1.100 kr. samt 21.00 kr. pr. moderdyr + moms. Desuden opkræves en årlig afgift på 315 kr. + moms. Der findes en mindre udgave af Dyreregistrering, som hedder Webdyr. Webdyr kan ikke bruges i Fåreregistreringen, men kan bruges til at bestille øremærker, sundhedsdokumenter og indberette flytninger og læmninger.

Der faktureres kvartalsvist, og beløbet beregnes på månedsbasis for alle dyr, der er registreret i besætningen. Udmeldelse af Fåreregistreringen skal ske skriftligt til det lokale RYK-kontor eller Dansk Kvæg.

	Indberetning via	
	Registre-ringsblok	Dyre-registrering ¹
Grundgebyr, kr. pr. besætning pr. år	256,00	256,00 + 315,00
Får, kr. pr. får pr. år	19,60	15,60
Gimmere kr. pr. dyr pr. år	6,48	6,48
Væddere, kr. pr. vædder pr. år	6,48	6,48
Udskrifter, pr. dyr på udskriften	0,33	0,33
Stamtavler, kr. pr. dyr	0,59	0,59

1) Opkoblingsgebyr: 1.100 kr. + moms.

Læs mere på www.landscentret.dk/fg

Praktiske oplysninger

- **Brug konsulenterne** i den Landsdækkende Rådgivning for Får og Geder. De hjælper dig ved start/udvidelse af besætningen.

Ved et rådgivningsbesøg kan du sammen med konsulenten gennemgå din bedrift. Ved besøget kan konsulenten hjælpe dig med at indrette din ejendom til får og orientere om lovgivning og sundhedsforhold. Få også hjælp til udarbejdelse af en foderplan.

- **Læs om aktuelle forhold** i nyhedsbrevet "Nyt om Får og Geder". "Nyt om Får og Geder" udkommer seks gange om året.

Abonnement koster, pr. 1. januar 2008, 200 kr. + moms for papirudgaven og 150 kr. + moms for den elek-

troniske udgave. Bestil abonnement hos Dansk Kvæg.

- **Find tilmeldingsblanketten** til Fåreregistrering på denne adresse: www.landscentret.dk/fg, under Avlog Registrering.
- Deltag i **Maedi-visna/CAE Sundhedsprogrammet**. Læs mere på www.landscentret.dk/fg under Sundhed og Sygdomme eller kontakt Hanne Mosbech tlf. 8740 5332, e-mail hmj@landscentret.dk.
- Læs mere om Dyreregistrering på www.dyreregistrering.dk og Webdyr på www.webdyr.dk.
- **Bestil øremærker** på Landmandens Servicetelefon på 7015 1333, på Webdyr eller hos det lokale RYK-kontor.

Lokale RYK-afdelinger m.fl.

RYK-afdeling	Telefon	Telefax	Adresse
RYK Nord, Aalborg	9634 5130	9634 5135	Hobrovej 437, 9200 Ålborg SV
RYK Midt-Vest, Holstebro	9740 4000	9740 4037	Nupark G, Nupark 47, 7500 Holstebro
RYK Syd, Vojens	7454 0000	7454 0598	Billundvej 3, Postbox 11, 6500 Vojens
RYK Øst, Slagelse	5856 6263	5856 6262	Ingemannsvej 61, 4200 Slagelse
Dansk Kvæg Konsulent Lone Prisak Man.-tir. kl. 08.00 - 16.00	8740 5302	8740 5010	Landscentret, Dansk Kvæg, Udkærvej 15, 8200 Århus N lop@landscentret.dk
Dansk Fåreavl Sekretær Kjeld Kragelund	3339 4949		Axelborg, 4. sal, 1620 København V www.sheep.dk

Landsforeningen for Dansk Fåreavl

Axelborg 4A, 4. sal, 1620 København V

Tlf. 3339 4949

faareavl@sheep.dk • www.sheep.dk